

NORGES HØYESTERETT

Den 16. januar 2017 ble det av Høyesteretts ankeutvalg bestående av dommerne Utgård, Bårdsen og Bergh i

HR-2017-114-U, (sak nr. 2016/2382), straffesak, anke over dom:

A (advokat Jørn Mejdell Jakobsen)

mot

Den offentlige påtalemyndighet

avsagt slik

D O M :

- (1) Saken gjelder anke over lagmannsrettens lovanvendelse i en sak om overtredelse av straffeloven 1902 § 229 andre straffalternativ.
- (2) Ved tiltalebeslutning fra Statsadvokatene i Oslo 16. mai 2014 ble A satt under tiltale for blant annet overtredelse av straffeloven 1902 § 229 andre straffalternativ, jf. § 232. Også tre andre menn ble tiltalt for det samme forholdet.
- (3) Øvre Romerike tingrett avsa dom 12. mai 2015. Domsslutningen lød slik hva gjelder domfellelsen av A for den nevnte tiltaleposten:

"A født 00.00.1992 dømmes for overtredelse av straffeloven § 229 annet straffalternativ, jf. straffeloven § 64 første ledd til fengsel i 10 – ti – måneder. Fullbyrdelsen av 4 – fire – måneder av fengselsstraffen utsettes i medhold av straffeloven §§ 52–54 med en prøvetid på 2 – to – år. Til fradrag i den ubetingede delen av straffen går 30 – tretti – dager for utholdt varetekt, jf. straffeloven § 60."

- (4) Aktor hadde under behandlingen frafalt påstanden om anvendelse av straffeloven 1902 § 232, og tingretten var enig i at denne bestemmelsen ikke fikk anvendelse. Alle de tre medsiktede ble frifunnet for forholdet i den nevnte tiltaleposten. Frifinnelsene ble ikke anket.

(5) A anket over bevisbedømmelsen under skyldspørsmålet. Ved Eidsivating lagmannsretts beslutning 7. juli 2015 ble anken henvist til ankebehandling.

(6) Lagmannsretten avsa 14. november 2016 dom med slik domsslutning hva gjelder straffekravet:

"A, født 00.00.1992, dømmes for forbrytelse mot straffeloven (1902) § 229 annet straffalternativ, sammenholdt med straffeloven (1902) § 64 – til en straff av fengsel i 6 – seks – måneder. I straffen fragår 30 – tretti – dager for utholdt varetekt."

(7) A har i rett tid anket avgjørelsen til Høyesterett. Anken gjelder lovanvendelsen. Det er anført at lagmannsretten uriktig har domfelt for fullbyrdet legemsbeskadigelse. Siktede viser til at aktor under ankebehandlingen nedsubsumerte tiltalen til legemsfornærmelse, jf. straffeloven 1902 § 228, under henvisning til at det ikke kunne utelukkes at skaden ble forårsaket før As voldshandlinger. Siktede mener lagmannsretten ikke har tatt stilling til om A rent faktisk forårsaket skaden. Retten har etter siktedes oppfatning uriktig ansett det avgjørende at han hadde forsett om å påføre en slik skade.

(8) *Påtalemyndigheten* har tatt til motmæle i tilsvar. De hevder det ut fra sammenhengen kommer tilstrekkelig klart frem at det er funnet bevist årsakssammenheng mellom sparket og skadene.

(9) *Høyesteretts ankeutvalg* finner det klart at lagmannsrettens dom må oppheves, jf. straffeprosessloven § 323 tredje ledd bokstav a.

(10) Ved lagmannsrettens dom er A funnet skyldig i fullbyrdet legemsbeskadigelse, jf. straffeloven 1902 § 229 andre straffalternativ. Det heter om dette i dommen:

"Aktor har nedsubsumert tiltalen til forbrytelse mot straffeloven (1902) § 228 første ledd. Han har begrunnet sitt syn ... med at det ikke kan utelukkes at skaden ble forårsaket allerede av at fornærmede ble tildelt et slag mens han fremdeles sto oppreist, og som det er umulig å knytte tiltalte til.

Avgjørende for valget mellom straffeloven (1902) § 228 første ledd og § 229, ligger i om gjerningsmannens forsett bare omfatter en legemsfornærmelse eller om den også omfatter en skadefølge.

Lagmannsretten finner det ikke tvilsomt at det foreligger forsett om å påføre fornærmede en legemsskade når gjerningsmannen tar rennefart for å sparke mot hodet på noen som ligger nede. Lagmannsretten legger til grunn at alle forstår at når det med stor kraft sparkes mot hodet, er faren for hodeskader overveiende. Det er ingenting ved tiltaltes person som tilsier at han heller ikke forstod det. Lagmannsretten finner det således bevist at tiltalte A, da han sparket, forstod at dette ville forårsake skade på fornærmede. Det sees i denne sammenheng bort fra tiltaltes evt. ruspåvirkning, jf. straffeloven (1902) § 45.

Om det var selve sparket som påførte de påviste skadene, er således av underordnet betydning. Slik saken ligger an, finner lagmannsretten det klart at sparket enten påførte de påviste skadene, eller i det minste forverret dem vesentlig.

Det er på det rene at skadene fornærmede ble påført, medførte en sykemeldingsperiode på over to uker. Vilkårene for å anvende bestemmelsens annet straffalternativ er således til stede.

Lagmannsretten er etter dette kommet til at tiltalte blir å domfelle for forbrytelse mot straffeloven (1902) § 229 annet straffalternativ."

(11) Lagmannsretten tok altså ikke stilling til i hvilken utstrekning det var *årsakssammenheng*

mellom As spark og skadene. At A "i det minste forverret skadene vesentlig", er ikke tilstrekkelig i så måte. Lagmannsretten har ikke drøftet om A kunne dømmes for fullbyrdet legemsbeskadigelse som medvirker eller fordi han utøvet vold i fellesskap med andre. Ut fra lagmannsrettens egne premisser kunne A da bare dømmes for *forsøk* på legemsbeskadigelse. Dommen gjelder imidlertid fullbyrdet legemsbeskadigelse. Også straffutmålingen bygger på at A skal svare for følgene i sin helhet.

- (12) Lagmannsrettens dom må etter dette oppheves. Opphevelsen må også omfatte de sivile kravene.
- (13) Dommen er enstemmig.

SLUTNING :

Lagmannsrettens dom oppheves.

Arnfinn Bårdsen
(sign.)

Karl Arne Utgård
(sign.)

Espen Bergh
(sign.)

Riktig utskrift: